

4. Արմատի գինի.

Քաղաքացուց եւ եղիպտացուց նման իտալեկացիներն ալ արմատը կ'ուտէին թէ՛ թարմ եւ թէ՛ չոր վիճակի մէջ: Զորը կը գնէին նաեւ փոքրիկ կարկանդակներու մէջ: Այս պատուէն տեսակ մը գինի եւ կը հանէին որ շատ յարգի էր, այն է՝ «եֆարը», որ նոյնպէս կ'արտադրուէր զանազան քաղցրահամ պտուղներէ: Յովսէպոս կը խօսի չխմորուած արմատէ հանուած մեղրի մը կամ օշարակի մը մասին (Պատմ. Գիրք Դ. Գլ. Ը. 3): Մնացորդաց Բ. Գիրքին համաձայն (ԼԱ. 5)՝ եգիպտացի թագաւորութեան ժամանակ իտալեկացիները ցորենի, գինիի, ձէթի եւ մեղրի երախայրիքը Աստուծոյ նուիրեցին: Այդ մեղրը արմատի մեղրը ըլլալ կը կարծուի, վասն զի հաւանական է որ փեթակի մեղրը երախայրեաց օրէնքին մէջ անցած ըլլար:

Յիշենք նաեւ՝ թէ արմատենիի ստերը Տաղաւարահարաց տօնին ունձազարդ տաղաւարներ շինելու կը ծառայէին (Դեւտ. ԻԴ. 40, 42):

5. Արմատենիին՝ խորհրդանշան.

Հին Հրէից քով արմատենին ուրախութեան եւ յաղթանակի խորհրդանշանն էր: Շմաւոն Մակարեան արմատենեաց ոտերու սօսաւիւններու մէջէն մտաւ երուսաղէմի միջնաբերդը (Ակրա), զոր գրաւած էր Ասորիներէն (Ա. Մակ. ԺԳ. 51): Ատկէ առաջ Հրեաները ներկայ եղած էին Յուդա Մակաբէի ձեռքով Տաճարի սրբազորութեան՝ արմատենեաց ոտերու ունենալով ձեռքերնին (Բ. Մակ. Ժ. 7): Ըսինք արդէն թէ Մաղկազարդի օրը ինչպէս Հրեաները ընթացան Յիսուսի առջևէն ցնծութեան աղաղակներով եւ արմատենեաց ոտերու ի ձեռնին:

Յիշենք նաեւ Յովհաննու Յայտնութեան մէջ նկարագրուած ընտրեալները, որոնք ձեռքերնին արմատենիներ բռնած ունին՝ իբրեւ յաղթանակի խորհրդանշան (Յայտ. Է. 9):

6. Նմանութիւններ.

Արմատենիի գեղեցկութիւնը սքանչալցում պատճառած է Ս. Գիրքի ներշնչեալ

հեղինակներուն: Սիրաքի մէջ, ինչպէս տեսանք, Իմաստութեան զրուարտը եղած է՝ նմանցնելով զայն Ենգադդիի արմատենիին (Սիրաք ԻԴ. 18): Սաղմոսի ՉԱ. զլխուն 13 համարին մէջ արգարները նմանցուած են մշտադալար արմատենիին, մինչ չարերը կը նմանին Պաղեստինի հողին վրայ աճող սակաւակեաց խոտին:

Ինչպէս արմատենիի արմատէն ծնած բազմաթիւ ընձիւղները, որոնք մատաղ ծառատունկերու փունջ մը կը ձեացնեն իր շուրջը, նոյնպէս՝ Սիրաքի գեղեցիկ մէկ նկարագրութեան համաձայն՝ Հին Ուխտի քահանաները չըմպատած էին Շմաւոն քահանայակալը՝ որ էր օրգին հռչակաւոր Ոնիաօս:

Ամփոփեց
Մ. Ե. Ն.

ԽՈՐՀԱՆՈՒՄ ԵՒ ԽՈՍԳ

Աստուածաբանութիւնը Աստուծոյ խորհուրդն է յեպի մարդը խնամհամ, իսկ իմաստախորութիւնը մարդուն խորհուրդն է առ Աստուած քարձալցած:

*

Մարդ չի կրնար երջանիկ ըլլալ՝ քայքայեցնելով ուրիշները երջանիկացնելով:

*

Բանականութեան յաղթանակն է քարոզ կենցաղախաբիւ անոնց հետ որոնք զուրկ են անկի:

*

Խոհական անձերու գործը մեծ է. անոնք պաշտօն ունին բանականութիւն ունենալու փոխան անոնց՝ որոնցմէ հեռացած է այն:

*

Կը սիրեմ զիդացիները. անոնք քիւր իմաստախորհուրդ չափ քաւական գիտուն չեն:

*

Մօր մը սիրքը թնութեան զուխործոցն է:

*

Մօր մը համար առաքինութեան ատենախոսքը վարձքն է՝ իր երիտասարդութիւնը իրել տրիմակ իր աղջկան սոցել դնել:

*

Կնոջ համար օգտախորհուրդն է պատուաւոր գիտութիւնը՝ սոսնիսն պարսկականութեանց գիտութիւնն է:

*

Կիներ ծաղիկ մըն է որ շուրջի մէջ միայն անուշահոտութիւն կը բուրհ: